

JAN KLECANDA:

MALOMĚSTSKÝ APOŠTOL.

KUS HISTORIE Z MALÉHO MĚSTEČKA.

Vávra byl se již zase posadil a v rozčilení, do něhož ho byla jeho řeč připravila, vrazil si do čela "pangrotku", kterou byl dosud mačkal v ruce. Když uslyšel nářky na svůj neblahý stav, zvedl se a šlehnou okem po sousedu, jenž ho byl jmenoval, znovu se rozhovořil. Byl již vli do sebe trochu rychleji dvě sklenice a tudíž byl při kuráži.

"A taky že vím a i ty to víš, Benáku, jak nás mají v hrsti!" rozkřikl se na souseda. "A je nás zde víc takových, jako ty a já! Co bychom si to zapírali? Tak jsme to daleko dopracovali, že dnes může na gruntě, kde seděl můj dědek a před ním jiní z rodu Vávra, přivandrovali cizák pohroziti, že mne vyžene. Přijel pěkně: "pane rychtář sem, pane představený tam", a když odcházel, zpíval mi: holoto žebrácká!"

"Ze's mu nepověděl, zač je toho loket!" rozhořčeně volali soudě. "A to's ty si dal líbit, Vávro?"

"Jak pak bych dal?" rozkřikl se Vávra honosně a rozhlédl se kolem. "Však mne snad znáte? Popadl jsem líšeň a hned byl Saehsl na dvoře a prskal a brozil se i zaklínal, to že přece nepatřilo mně. Tak jsme se pak zase po dobrém srovnali."

"Ten též asi narovnal! Však já to také znám," řekl Benák polo posměšně, polo soucitně. "A co bych vám to neřekl, jak!" zvedl se zase Vávra. "Narovnali jsme se na čtyři neděle. Dal jsem mu ty zatra papíry, jak je chtěl. A za čtyři neděle přijde zas a když bude chtít, tak mne opravdu vyžene a budu žebrákem!"

Poslechnutvém jakoby byl mráz otřásl. V osudu Vávrově tak mnohý viděl i osud svůj. Zatím Vávra se posadil a že mu právě zas dali plnou sklenici, vypil ji rázem a usadil se u stolu, div že se nerozobila. "Eh, co sárka! Na tu Ameriku nám vždycky ještě zbudě a bude nám tam lépe než tady."

"Velebníku!" nachevil se Václav k farář. "Nechte to tak a my nedáme nikomu padnouti."

"Václavíku, Václave! řekněte to vy sám! Vy to dovedete lépe. Já bych je jen rozplakal!" řekl pan farář.

"Ani to nebude dnes na škodu spelovat trochu na cit —"

"No, dobrá, ale považte, jak to vždycky dlouho trvá, než to dokážu," upřímně se přiznával velebníček. "Vy budete dříve hotov."

"Ale já jsem zde posud jako půl cizí. Od vás to bude více platit. Tak jen honem a vezměte to trochu zkrátka, já potom promluví po vás."

Tu a tam byl ještě někdo cosi vzkřikl, a Vávra, jenž již ve furianty zoufalé kuráži hřolka, jenž bezmála vše ztratil, na to nějak odpověděl, a pak nastalo zase ticho.

Farář Vorel cítil sám, že je třeba, aby teď někdo promluvil lidu do duše, a když tedy nikdo jiný se k tomu neměl, zvedl se sám.

"Vidte, miláčkové, proto jsme se právě dnes sešli. Hradie mihl, eras tihl," řekl vážně a kňupl si několikrát, aby nabral nových myšlenek. "Dnes může být zle tuhle jednomu, zitra to dolehne na jiného, ale my musíme dát padnouti nikomu! Však jste to slyšeli od pana starosty. Jeden za všechny a všichni za jednání! Proto jsou zálohy. My všine vřičně, že tuhle souosel Vávra je dokonalý muž a říkají hospodář, a byla by to hanba pro nás všechny, kdybychom dopustili, aby ho pouhé nešťastí vyhnalo ze statku, kde tuhle pokošil poctivě hospodář."

Na okamžik zaváhalo v síle nepřítel ticho. Všichni byli dujati i přimámi slovy starého pátera, nejvíce ovšem ti, jímž bouel podobný muž jako Vávrovi.

"Nespustíte-li teď vy do toho, tu jsme v koncích."

Jarolínka ostatně nebylo třeba dlouho nutiti. Všecké skoro násilně se musil zdržovati, aby nemluvil, a aby se nezdál, že přilíc všude se tlačí do popředí. Teď však, když bylo patrné, že z přítomných nikdo nedovedl by vlastně účel schůze vytvořiti tak, jak bylo potřeba, aby co možná nejvíce členů se získalo, nespěl již odtěti. Kynul na otee, aby dal svým zvoněčkem znamení, a pak postavil se k předsednickému stolu, vyčkávaje, až nastane ticho.

"Ticho, ticho!" překřikoval druh druhá, tak že na okamžik došlo vlastního slova slyšet; všichni, kdož dosud seděli u vzdálenějších stůlů nebo tlačili se z koutů, nyní hrnuli se ku předu, aby lépe slyšeli.

Nebylo to poprvé v životě, co Jarolínka, starý herec, viděl kolem sebe zástup lidstva, řísného se a strojícího se chytiti každé slovo z jeho úst, co na sta očí upíralo se na něho dychtivě, leč dosud nikdy, byt hrál sebe skvělejší úlohu, nezmoenilo se ho tak mosené pohnutí, jako dnes ČBil, že ten lid pohlíží k němu s důvěrou a láskou, jež nesmí býti ani zrazena, ani zklamána, cítí velikou mravní zodpovědnost každého, kdo stál se lidu jako jeho učitel a vůdce.

Při tom pochopoval i cele význam okamžiku. Vzálet bylo to hotové vyprávění boje, jehož si snad druhů posud ani nebyli cele vědomi. V přítomném tom shromáždění jistě najde se někdo, ba hned několik lidí, kteří ochotně polehnou k Saehslovi nebo Krausovi, aby jim za tepla donesli, co se zde dělo a kdo a jak mluvil. Vávra, Benák a někteří jiní, již ve všeobecném rozjáření dali se strhnouti k výkřikům proti svým pijavcům, byli teď odkázáni jen na pomoc záložny, nebo byli ztraceni.

Počal tedy Jarolínka za hlubokého ticha a pod vědomím zodpovědnosti, již byl sám na sebe uvalil, nekud stísaně, leč že cítil pod sebou pevnou půdu poctivého úmyslu a že každické slovo jeho vyvolávalo přátelskou ozvěnu, rozehřival se a mluvil čím dále působivěji.

"A tak je naše vše celkem velice jednoduchá," končil svůj výklad, "a jak jsme s tímto pány všecko promysleli, bude jen záležitost na vás, abychom si všichni pomohli. Především bude potřeba dobré vůle —"

"Což o dobrou vůli — Tu máme všichni, ale pomoe —" ozval se kdosi.

"Právě ta dobrá vůle a vytrvalost — to je pomoe! Ale kdo chce vyléčiti nemoc, musí hledati především příčiny, z kterých nemoc vznikla. A tu je potřeba, abychom si upřímně přiznali, že svým neblahým stavem jsme nannoze my sami vinni."

"Tak, tak! Vida, my sami! A Saehsl a Kraus!" mručel některý nespokojený.

"Naháňete se, přátelé, řekl jsem vám trpkou pravdu," pokračoval Jarolínka, jenž zaslechl ony výtky. "Kdo chce nápravu, nesmí se báti pravdy! Co by nám ostatně bylo platno dnes láteřiti na ty dva? A co oni vlastně zavírali? Nie, než že vykořistili naše chyby a naši hloupost. První chybou je, že jsme vydávali více, než jsme podle svých poměrů vydávati mohli a měli. Hlavní pravdu rozumného hospodářství jest: Ne vydávej nikdy víc, než máš, buďš mírný! Jeť potřeba pamatovati na zadní kola, a my — aspoň mneří a nás — toho nečinili. A druhá pravda je: Nedávej se na příteli do mouk, mluvěti u svého náli pomoe!"

"Kdyby jen ten "svj" pomohl!" ozval se kloucí trper.

"Vidte, přátelé, to je také jeden z našich největších vřichů," uzavřel Jarolínka na promouvenou výtku. "Nesoudíme si navzájem penízati. Ani se špejluje se. Kdo málo přizná, ten málo by přiznal i uší špejli. Dost je nás, kteří lidem se spouštěme a v očesní zálohu peníze na malý úrok a mnohý snad je má ještě doma v puněose na dně truhlice. Spokojil by se s menším úrokem, než židá Saehsl, dostal by více, než mu platí záložna a sousedu by pomohl."

"Kdo pak z nás má peníze v záložně," posměšně vzkřikl kdosi.

"Však není ještě tak zle, jak si sami myslíme!" odpověděl Václav. "Netřeba tedy zoufati. Víme, že z Letňan a okolí pěkný peníz je uložen v záložně a spořitelně. Snad by to stačilo na vykoupení všech dluhů také tisíce, poněvadž tam mají peněz dost, a tak — seženeme-li tři tisíce, můžeme jich rozpájet tři šest —"

"Nedáme! Nedáme!" ozvalo se radostně sborem.

"Až pak bude naše záložna, přivedeme ty půjčky všechny na ní. Na každou tisícovku, kterou my mezi sebou seženeme, půjčí nám sousední záložna také tisíce, poněvadž tam mají peněz dost, a tak — seženeme-li tři tisíce, můžeme jich rozpájet tři šest —"

Většinu posluchačů nebylo to snad dosti jasno, ale nelámali si tím hlavu, neboť hlavní věc bylo, aby byly peníze. Jarolínka pak, nechtěje nerozhodně snad zaleknouti, řeknuti se do výkladu o společném ručení všech členů.

"Jde tu jen o to," pokračoval, abychom si k tomu společnému dílu podalí všichni ruce!"

"To podáme! Slibujeme!"

"Hanba tomu, kdo by nešel s námi!" houkl do toho mistr Kubík.

"A já udělám začátek!" ozval se pan farář. "Přistupuji k záložně s celým svým jménem!"

"Sláva našemu jennostpánu!" zvolal Kubík a jeho výkřik došel hojněho ohlasu.

"No, já také!" povážlivě přihlásil se purkmistr. "Co mám na hotovosti, rád dám."

"A mne si také hned zapíšte!" ozval se pan starý, jehož byl Jemínáček notným štulem probudil k životu a pověděl mu, oť běží.

"Máme už tedy pěkný začátek, ale — černé na bílém platí," počal zase Václav a vytasil se s polikovaným archem papíru. "Vím, že je mezi námi ještě tolik staročeské poctivosti, aby stačilo pouhé rukouání, ale při záložně musí všecko jiti po obehodněku. A musíme také vědět, s čím počítat a kolik nás pro začátek bude. Tak tuhle velebný půn nám to pro štěstí načne!"

Farář chutě chopil se papíru a papsav své jméno, udělal do vedlejší rubriky pořadnou trojku a přidělal k ní tři nuly.

"Tři tisíce!" slo od úst k ústům. "Tři tisíce zlatek!"

Kubík tentokrát pro radost docela zapomněl, že by byla vhodná příležitost provolati "slávu".

"To jsem si tak mezi vámi zahospodářil, přátelé, na stará kolena, až budu tím půlžatníčkem," vysvětloval pan farář trochu v rozpáech, že se prohlásil se svým bohatstvím a že je tolik obehodován. "Nevím doma stříbrňáky v puněose. V spořitelně to lež, ale jak bude potřeba, přivezeme to do naší záložny."

"Do naší záložny! Sláva!" začal mistr Kubík, jenž se posud dělal z těch tří nul krásny zelené a modré písel ošima.

"Ale, velebný pane, takhle se to nedělá," ozval se Václav, stavě se, jakoby naprvé teď byl si povšiml, že bylo napísné. "Není potřeba napast, co kdo vkrádká. Každý jen napíše, že přistupuje se žlenu a je vlied jeden nebo více peněz. Až bude dost žlenu, pak začneme ukládati kapitály. Zatím bñ jen a podily a ty jsou po dvaceti státek!"

"Tak, bñ! Toť jsem to hned na papíře popísl," uzavřel se velebníček, omaje ani potuchy, že to bylo Václavem tak úhalsky usstrojeno. Řel mu především o to, aby všeli na kolik měl se psát: a farář, jenž byl již nevířícím kapitalistou, jakob i to to, aby hoch ně velkou summu byla doleha chut a odskak i drachým. A toho též šťastně došlo, neboť přiklad farářův souhlas se s hřolcem.

"Jak pak to tedy napravíme?" starostlivě oháněl se velebníček.

"Tři tisíce peněz — to přece nemáme!" dolal a domýšlem.

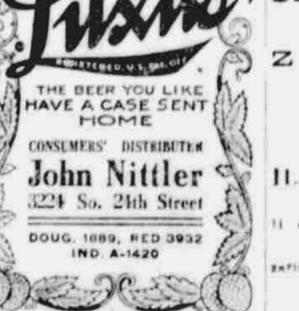
"Nu, a ten papír je — bñ to," potěšil ho Václav. "To slyš —"

cháme na úpisy kapitálu a s podily naeneme nový arch."

(Pokračování.)

Ztráta krve.

Ztratíte-li krev jakýmkoli způsobem, jest nutným nahraditi ji co nejdříve, by tělo nekleslo. V těch případech budete ovšem užívati Trinerova Léčivého Hořkého Vína, protože vědí, že jest to nejlepší obnovovatel krve. Totž užívejte, změně-li krev ztráceli důležitě součástky své, totiž červená teliska. Musíte ji rychle sešliti, nebo velice oslabnete a stanete se k práci nesehopným. Jak Vám začíná ústrojí dobře nepracuje, ztrácí se síla, čistá krev a místo ní tvoří se krev slabá, plná nečistot. Trinerovo Léčivé Hořké Víno jest bez odporu nejlepším lékem v takových případech. Jak vás žaludek začne se zdráhati přijímati dosti potravy, jak budete mít nějaké obtíže po jídle, jak začnete pozbyvati své zdravé barvy, jak budete se cítiti slabšími než obyčejně, Trinerovo Léčivé Hořké Víno jistě pomůže. V lékárnách. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Předplatte se na Pokrok, pouze \$1.00 ročně.

Zdarma všem trpícím mužům, ženám a dívkám. Obdržíte na zkoušky lék zdarma na několik dnů. Žádný patentní lék.

Wheelerovo Bylinné thé je silitel jater, ledvin a krvečistitel. Muži, ženy, dívky a starouškové.

Často nevíte, co Vás více bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví. Píste ještě dnes!

Jest to čistý přírodní lék a poskytne úlevy při zácpě, záduše, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, červech, bolesti v zádech, nezázivnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, zlaté žile, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v kráži, rozčilenosti, zemdenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žlutence, pupencích, vyrážce, tasebnici, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, bouhlic, nádorech, lísejích, zastaralých bolestech a všech nepořádech krve a ledvin. — Chuti jest velice příjemné.

V případech nevolné stolice, nejsou pocítovány špatné výsledky, ani bolestný, odporný pocit jako při užívání jiných prostředků. Jest to prostředek, dodávající chuti, avžesti a síly celé soustavě, v jakémkoliv stádiu a nemoci. Každá bylina v něm koná svou zvláštní povinnost v těle.

Máme též zaručené léčení pro KATAR. Trpící, slabé, unavené, předsázné sestárlé matky a ženy, slabé a bledé dívky: Máme zvláštní léčení pro všechny bolestné, chonlostivé nemoece žen a dívek v jakémkoliv případě a stádiu. Neodkládejte s léčením až bude pozdě. Zachraňte Vaše zdraví. Jsme vždy trpícím mužům, ženám a dívkám k službám. Na tisíce krajanů užívalo a užívá naše léky k úplné spokojenosti a kdo jednou naše léčení zkoušel, sám ho z vlastního přesvědčení dále odporučuje trpícím. Popište s důvěrou svou nemoc a pošleme Vám obratem pošty poradnu a lék zdarma na několik dní na zkoušku a knížičky o nemoech. Neposílejte peněz! Zkouška Vás presvedčí. Račte psát anglicky neb česky. Adressa:

MARIE VOTÝPKA, c. of 9x2mf Theopholine Remedy Co., Dept. 10, So. Bend, Ind.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD

Pravidelná poštovní a paroplavební doprava z Baltimore do Brémen přímo po severu dvousměrových poštovních parnicích na 12000 tun snosnosti. Rhein. Man. Neckar, Cassel, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz. 11. kajuta z Baltimore do Brémen od \$55.00 nahoru. Vše jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované s elektrickým osvětlením ve všech prostorách. Takže zrovny podávají generální jednatel: A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md. H. CLAUSEN'S & CO., 95 Dearborn Str., Chicago, Illinois.

Každý ze Severových léků jest namířen proti jistému druhu nemoci.

KDYŽ — neodkládejte s léčením a počněte užívati — SEVERŮV Silitel ledvin a jater

Vráti tomuto důležitému ústrojí zdraví, odstraní zánet, napravi nepořádky močového ústrojí, zastaví úbytek životních sil — zkrátka, usťraví vás. — Cena 50c a \$1.00.

Knížka, jak léčiti nemoece ledvin a jater, je přibalena k léku.

Toutž všechny lékárny drží na skladě Severovy léky. Kdykoli kupujete léky, řáďte se a pravděte se, aby vám byly dány pouze SEVEROVY.

Nezázivnost
Když jste již několikrát ochotkami se volat po jítě, tak v zálohu, říkají z krve, zastávká chut k jídlu, nepřítelostá stolice, 14c 2x2 25

Severův Životní balsám
Lékařské léky mají, potvrdit tento lék je vlied první pomocou silnější, působí rychle, upravuje zraněné síly a posiluje záru k své vlastní vitality. — Cena 15 centů.

Vypud'te to ven!
Když jste již několikrát ochotkami se volat po jítě, tak v zálohu, říkají z krve, zastávká chut k jídlu, nepřítelostá stolice, 14c 2x2 25

Severův Olej sv. Gotharda.
Přeměká bolest v zálohu, vlied, 14c 2x2 25

Poradnu od zkušebního léčení zdarma.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA